

CZU: 343.54:342.9(478)

DOI: 10.5281/zenodo.7358717

FACTORII DE INFLUENȚĂ ÎN CAZUL CONTRAVENȚIEI DE PROSTITUȚIE ȘI A INFRAȚIUNII DE PROXENETISM

HAMÂC Diana,

doctorandă, Școala Doctorală „Științe Juridice”,
Universitatea de Stat din Moldova,
Consultant al direcției juridice, Comisia Electorală Centrală
ORCID: 0000-0001-9496-1707

The purpose of this paper is to analyze the factors influencing the practice of the offense called prostitution and the crime of pimping by studying the legislation of Republic of Moldova, doctrinal opinions and others. Prostitution is like a scourge in today's society, or factors such as poverty, violence, lack of both intellectual and social culture lead to the very existence of this still current phenomenon.

Keywords: prostitution, pimping, influence, values, studies, social class.

Ce reprezintă prostituția pentru societatea zilelor noastre? Oare nu este un defect al unei societăți valide? Or, este produsul aroganței, atât a celor ce conduc și a societății per general? Acestea rămân a fi niște întrebări pretențioase, care merită a fi incluse în geneza subiectelor de importanță deosebită pentru societate. Educația oferită tuturor persoanelor la fiecare etapă a vieților acestora și susținerea în momente complicate ar duce la o ameliorare considerabilă a acestui fenomen per total. De altfel, însăși proxeneții persoanele ce au drept activitate zilnică proxenetismul, necesită o ghidare în a se regăsi pe sine în alte activități, unele corecte, oneste și care nu ar include în sine folosirea unor biete persoane, adesea neajutorate în obținerea propriilor avantaje.

Astfel, consider definitoriu elementul de cunoaștere al factorilor ce influențează persoanele în a deveni prostituate și proxeneți.

Republica Moldova se află printre țările care prezintă un nivel de toleranță aproape zero față de prostituție și prostituate în mod special. Iar studiile în domeniu arată faptul că la întrebarea dacă prostituția ca activitate a unor persoane pentru a-și ameliora nivelul de trai poate fi justificată, pai atunci oricum populația prezintă un nivel sporit de intoleranță. Comparativ cu alte țări precum ar fi Olanda, Germania, Belgia, sau Austria unde la aceeași întrebare răspunsul este cu totul altul, dat fiind faptul că toleranța și înțelegerea în aceste state este la un cu totul alt nivel, societatea acestora este mai matură, responsabilă și autocritică, pentru că este de importanța și responsabilitatea fiecăruia activitatea cu care își asigură viața. Și în acest caz nu discutăm despre nivelul de toleranță drept un indicator al binelui și al răului, ci mai degrabă un indicator al compasiunii și mărinimiei.

Menționez că comprehensiunea persoanelor ce recurg la practicarea prostituției, și anume a factorilor și motivelor ce stau la bazele acestor activități pentru acestea sunt extrem de importante. Mai mult, toleranța prin susținere a acestor persoane ar constitui un factor pilon în posibilitatea de a le ajuta pe acestea de a scăpa din mrejele acestei activități. Înțelegerea motivului practicării acestei activități și a activității proxeneților constituie un element cheie în

Republica Moldova, se află într-un stadiu de progres, sau cel puțin așa declară atât sursele mass-media, cetățenii de rând cât și persoanele ce se află în poziții de conducere, dar în pas cu progresul și se regăsește astfel de fenomene ca prostituția, consumul de droguri, patima jocurilor de noroc. Fenomenele precum prostituția sau consumul de droguri reprezintă un pericol pentru sănătatea publică, acestea constituie un ansamblu al unor manifestări anormale_ care contravin normelor general acceptate de societate și care au o legătură organică cu criminalitatea, deoarece se determină reciproc și trag după sine un grad sporit de degradare socială a persoanei și ulterior ca rezultat al întregii societăți.

Utilizarea persoanelor vii cu scop de a le obliga să presteze servicii și favoruri sexuale este cu strictețe condamnată la nivel internațional, prin diverse mijloace precum ar fi, Convenția pentru reprimarea traficului de ființe umane și a exploatarei prostituției semenilor, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 317 (IV) din 2 decembrie 1949 [1]; Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 34/180 din 18 decembrie 1979 [2]; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 iunie 2016 [3], și altele.

După cum s-a expus și doctrinarul I. Oancea, prostituția manifestă ca fenomen social o multitudine de persoane, care practică raporturile sexuale cu diferite persoane în scopul obținerii foloaselor materiale, proxeneții, ce desfășoară activitatea de organizare și exploatare a persoanelor ce practică prostituția, clienții, care beneficiază de serviciile sexual prestate de prostituate, care practică raporturile sexuale în scopul procurării foloaselor materiale, precum și alți indivizi, care promovează activitatea persoanelor nominalizate.

Proxenetismul ca fenomen social reprezintă o parte componentă și inseparabilă/imuabilă de contravenția reprezentată de prostituție, care constă în activitatea de organizare și exploatare a acesteia. Prostituția ca fenomen juridic reprezintă activitatea sistematică, care poate avea statut de meserie sau ocupație ilegală, de practicare a raporturilor sexuale în schimbul achiziționării valorilor materiale, care se caracterizează printr-o apatie și absență la nivel emoțional. Totodată prostituatele nu au așa numitul „privilegiu” de a-și alege singure clientul, de a refuza prestarea raporturilor sexual unui bărbat care îi este antipatic sau pe care îl consider murdar și nepotrivit.

În același timp proxenetismul ca fenomen juridic reprezintă un ansamblu de acțiuni ilegale ale proxenetului îndreptate spre antrenarea persoanei la practicarea prostituției, organizarea practicării prostituției și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană. Prostituția constituie un comportament social - deviant, deoarece reprezintă o abatere de la normele sociale și normative existente, și ca urmare este un obiect de studiu al criminologiei [4, p. 190].

Termenul „prostituție” este are origini latine și se traduce ca „expunere spre vânzare” [5, p. 385]. Prin prostituție se are în vedere prestarea sistemică de servicii/raporturi sexuale persoanelor cointerestate pentru recompense materiale. Prostituția, ca mijloc de obținere a a unui câștig rentabil, ține sub control un întreg spectru de criminalitate. Aceasta reprezintă temelia așa numitei industrii a sex-businessului cu proxeneții, deținătorii localurilor pentru activități imorale, traficantii de ființe umane etc. Prostituția este o ciupercă parazit care diminuează radical indicele moral social al grupurilor umane, aceasta influențează negative percepția atât a copiilor cât și a tineretului față de relații și sexualitate. Prostituția compromite bazele vieții sociale, distruge familia și, în cele din urmă, a individului însuși. Or, însăși necesitatea unui membru a familiei de a recurge la serviciile unei prostituate duce la destrămarea familiei., apar riscurile contaminării cu diverse boli venerice, dar și a dezechilibrului emoțional manifestat ulterior în cuplu. Un alt aspect poate fi și cel al intensificării nivelului criminalității femeilor, mortalității, bolilor incurabile, manifestărilor suicidale și, ceea ce este mai periculos pentru societate, dispare treptat genofondul națiunii- acest moment exemplificat ar cuprinde următoarele: persoanele își satisfac plăcerile sexual achitând o taxă fixă și urmare a raportului sexual, se îmbracă și își văd de grijile zilnice; acestea nu au responsabilitatea economisirii unor bani pentru familie, crearea unor condiții mai bune, autodezvoltarea pentru a fi un om mai bun- or persoana nu vede necesitatea de a-și căuta și găsi o jumătate pentru a împărți cu aceasta viața- satisfăcându-și nevoia carnal acesta nu mai vede rostul unui cămin.

După cum se manifestă realitatea trivială, persoanele ce practică prostituția, după ce își primesc sancțiunea contravențională prin achitarea unei amenzi, în baza prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova, revin în proporție de 90% în străzi și continuă să practice prostituția sub tutela autoritară a proxenetului, fiind deseori recrutate de către traficantii de „carne vie”, ceea ce apropo este un factor ce reprezintă un indicator trist al faptului că la indice național nu sunt aplicate măsuri efective în lupta cu fenomenul prostituției.

Un aspect distinctiv al persoanelor ce practică prostituția este vârsta, care este cuprinsă între 15-35 de ani, acestea nu sunt angajate în câmpul muncii oficial- adică nu au un job obișnuit în viața de zi cu zi, de asemenea la capitolul

studii acestea sunt incomplete, or prostituate cu studii superioare se întâlnesc foarte rar, acestea fiind prostituatele care au fost impuse de o situație de viață excepțională pentru a active în acest domeniu (precum întreținerea unui copil grav bolnav, părinți ce suferă de boli incurabile). Printre cauzele principale, care au stat la baza practicării prostituției sunt: nivelul șubred al stabilității financiare, necesitățile de uz general, exemplul persoanelor din anturajul prostituatei, curiozitatea, mania de a corespunde unui anumit grup de prieteni. De regulă, persoanele ce devin prostituate au un debut sexual la o vârstă extreme de fragedă. Relațiile cu părinți nu sunt exemplare, fiind mai aproape de prototipul ostil, creând impresia că se află într-un permanent război, în care încearcă să demonstreze ceva la fiecare moment și mișcare. Totodată acestea au și vicii precum fumatul sau consumul de țigări și droguri la fel de la o vârstă fragedă, chiar înainte de împlinirea majoratului. Cu părere de rău, există o linie de legătură între prostituate, droguri și proxeneți, ori cei din urmă adesea le conduc spre drumul dependenței de droguri pe prostituate, acestea găsind un refugiu în aceste substanțe care le ajută să se detașeze în mod fals de la problemele ce le întâmpină zilnic și de la durerea atât fizică cât și emoțională pe care acestea sunt impuse să o simtă zilnic datorită raporturilor sexual întreținute fără sentimente cu scop de a se întreține material.

Femeile care practică sau au practicat prostituția în majoritatea cazurilor provin din familii social-vulnerabile, care nu au fost în situația de a avea norocul de a primi o educație măcar de nivel mediu, și astfel au percepții de viață ce nu corespund cel puțin minimului reprezentativ al normelor morale și regulilor de coabitare în socium. Traumele din copilărie, precum violul, lipsa unei diplome ce ar asigura și o profesie și ca rezultat șomajul ce survine din lipsa elementului expus, inexistența unui cămin ca suflet și a unei locuințe, reprezintă câteva dintre aspectele distinctive ale existenței unei prostituate, care conduc la practicarea de către acestea a prostituției. În același timp, proxeneții, care sunt creierul și principalii beneficiari ai prostituției ca activitate din punct de vedere material, sau cum li se mai spune patronii de afaceri cu sex, sunt eroii principali ai sex businessului. Aceștia încearcă să normalizeze în cercurile de femei cu venituri slabe și educație mizeră prostituția, având ca scop recunoașterea acesteia ca o profesie respectabilă, onorabilă și extreme de necesară. Ei vorbesc, prin gura ziariștilor, a unor oameni politici sau a unor mișcări feministe, despre drepturile femeilor la auto-determinare sexuală, despre eliberarea femeilor pe plan social, economic, sexual sau politic. Proxeneții sunt de diferite condiții, de la cei disperați de sărăcie, lacomi de profit, la persoane „onorabile”. Se lansează în afaceri de comercializare a sexului persoane inadapte social, instabile psiho-afectiv, imature psiho-social, cinici, sadici, dar și persoane cerebrale, pragmatice,

interesate de acest mod relativ ușor de a obține venituri. Deseori rolul proxenetului este exercitat de femei, care în literatura de specialitate sunt denumite „madam” sau „matroane”. Această funcție este, de obicei îndeplinită de o fostă prostituată, relativ tânără, sau de o femeie caracterizată prin spirit de inițiativă și simț deosebit de dezvoltat al afacerilor [6, p. 153].

În concluzie doresc să readuc în atenție faptul că potrivit art. 220 din Codul Penal al Republicii Moldova, proxenetismul presupune îndemnul sau determinarea la prostituție sau înlesnirea practicării prostituției de către o altă persoană, dacă fapta nu întrunește elementele traficului de ființe umane. Proxenetismul reprezintă una din cele mai josnice modalități de a obține beneficii materiale pe seama unei alte persoane, însă cât de bizar nu ar părea factorii ce îl pot influența pe proxenet pentru a desfășura aceste activități pot fi practic identice cu cele ale prostituatelor, fiind chiar cunoscute cazuri când persoane ce au activat în trecut ca prostituate au pus pe picioare adevărate rețele și businessuri care le aduc un profit permanent, astfel constituindu-se o rețea vicioasă, a așa numitului sex-business.

Referințe:

1. Convenția pentru reprimarea traficului de ființe umane și a exploataării prostituției semenilor, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 317 (IV) din 2 decembrie 1949.
2. Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei, adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția 34/180 din 18 decembrie 1979.
3. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, proclamată de către Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene la 7 decembrie 2000 (înlocuită prin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 iunie 2016).
4. POP, O. Aspecte generale privind drogurile și consumul acestora. În: *Legea și viața*, nr. 4, 2007.
5. BÎRGĂU, M. *Criminologie (Curs universitar)*. Ed. a 2-a rev. și compl. Chișinău, 2010.
6. OANCEA, Iu. *Prostituția și proxenetismul (aspecte juridice, criminologice, istorice) / Teză de doctorat*. Chișinău, 2012.

